

HISTORIA MEDYCYNY

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Ratownictwo medyczne
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Praktyczny
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Studium Etyki i Prawa Medycznego 00-581 Warszawa ul. Litewska 14a tel. 22 116 92 34 e-mail: zaklad-bioetyki@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	prof. dr hab. n. med. Tomasz Pasierski
Koordynator przedmiotu	dr n. med. Ewa Skrzypek ewa.skrzypek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	dr n. med. Ewa Skrzypek ewa.skrzypek@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. med. Ewa Skrzypek ewa.skrzypek@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	I rok, I semestr	Liczba punktów ECTS	1.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		10	0,5
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		15	0,5

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Poznanie najważniejszych osiągnięć medycyny na przestrzeni dziejów.
C2	Poznanie początków ratownictwa medycznego w Polsce.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
B.W18.	podstawowe zagadnienia dotyczące światowych problemów zdrowotnych
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
B.U12.	podnosić swoje kwalifikacje i przekazywać wiedzę innym

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	-
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
RM1.K.05	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady	W1 – Wykład 1 - Wykład inauguracyjny. Organizacja zajęć	B.W15 i B.U12
	W2 – Wykład 2 - Wybrane zagadnienia z historii medycyny i ich wpływ na rozwój ratownictwa	B.W15 i B.U12
	W3 – Wykład 3 – Rys dziejów ratownictwa medycznego w świecie	B.W15 i B.U12
	W4 – Wykład 4 – Elementy pierwszej pomocy przedlekarskiej w Polsce na przestrzeni dziejów	B.W15 i B.U12
	W5 – Wykład 5 – Dzieje Pogotowia Ratunkowego w Warszawie. Zaliczenie zajęć	B.W15 i B.U12

7. LITERATURA
Uzupełniająca
- Bojczuk H.: <i>Warszawskie Pogotowie Ratunkowe. Od Okólnika do Poznańskiej 1897-1945. Część 1</i>, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu „Meditrans” SP ZOZ, Warszawa 2010. - Cave R.: <i>Przewodnik po tajemnicach nauki. Dlaczego to nie jest czarna magia?</i>, Wydawnictwo ARKADY, Warszawa 2017. - Czornyj M.: <i>Śmierciologia. Fascynująca podróż przez zagadki medycyny, meandry kryminalistyki i sztukę</i>, Filia, Poznań 2026. - Dzierżanowski R.: <i>Słownik chronologiczny dziejów medycyny i farmacji</i>, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1983. - Gajda Z.: <i>Do historii medycyny wprowadzenie</i>, Wydawnictwo WAM, Kraków 2011. <i>Historia medycyny</i>, pod red. T. Brzezińskiego, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2015 (lub inny rok wydania). - Hylton A.: <i>Śzaleństwo. Rasizm i przemoc w szpitalu psychiatrycznym w Crownsville</i>, Bo.wiem, Kraków 2026. - Marek A.: <i>Leczenie ran wojennych w Powstaniu Warszawskim, 1 sierpnia – 2 października 1944</i>, Bellona, Warszawa 2014.

9. Mateja A.: *Recepta na adrenalinę. Napoleon Cybulski i krakowska szkoła fizjologów*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2019.
10. Morris Th.: *Sprawy sercowe. Historia serca w jedenastu operacjach*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2019.
11. Mukherjee S.: *Pieśń komórek. Nowa epoka medycyny*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec 2024.
12. Mul A.: *75 lat pogotowia ratunkowego w Warszawie*, Państwowy Zakład Wydawnictw Lekarskich, Warszawa 1972.
13. Paul. G.: *50 faktów z historii medycyny*, Oficyna Wydawnicza Alma-Press, Warszawa 2017.
14. Piore A.: *Magia bioinżynierii. Ciało, geny i medycyna przyszłości*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2019.
15. *Polskie szkoły medyczne. Mistrzowie i uczniowie. Wybrane zagadnienia*, pod red. A. Śródki, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2016.
16. Queijo J.: *Przełom! Jak 10 największych odkryć w historii medycyny pozwoliło ocalić miliony istnień i zmieniło nasz sposób postrzegania świata*, Wydawnictwo Sonia Draga, Katowice 2011.
17. Watson J. D., Berry A. i Davies K.: *DNA. Historia rewolucji genetycznej*, Wydawnictwo CiS, Stare Groszki 2018.
18. Zawód ratownika medycznego na ziemiach polskich w XIX i XX wieku. Zawody medyczne na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, pod red. B. Urbanek, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2012.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
B.W15 i B.U12	Ocena ciągła na zajęciach; zaliczenie testu końcowego na platformie e-learningowej	Forma zaliczenia – ZALICZENIE Aktywny udział w wykładach; obecność na wykładach; zaliczenie testu końcowego – 10 pytań jednokrotnego wyboru nzal. – brak osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia; stopień opanowania wiedzy < 60%; 0-5 pkt zal. – osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia; stopień opanowania wiedzy 60-100%; 6-10 pkt

9. INFORMACJE DODATKOWE

1. Wykłady odbywają się według planu podanego przez Dziekanat.
2. Osoba odpowiedzialna za prowadzenie dydaktyki – koordynator przedmiotu: dr n. med. Ewa Skrzypek; e-mail: ewa.skrzypek@wum.edu.pl
3. Obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych i innych urządzeń rejestrujących w trakcie wykładów.
4. Student zobowiązany jest do punktualnego stawiania się na wykładach.
5. Obecność Studenta na wszystkich wykładach jest obowiązkowa. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach, Student zobowiązany jest powiadomić e-mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia dopuszczalne jest jedynie w poważnych sytuacjach losowych, kiedy Student nie może dostarczyć dokumentu z uzasadnionych przyczyn; wówczas usprawiedliwienie powinno być dostarczone niezwłocznie po ich ustaniu. Zaświadczenie lekarskie usprawiedliwiające nieobecność Student dostarcza do koordynatora przedmiotu w terminie 7 dni roboczych od dnia wystawienia zaświadczenia. W przypadku każdej nieobecności należy ustalić formę jej odrobienia z koordynatorem przedmiotu.
6. Pozostałe obowiązujące zasady odbywania zajęć i ostatecznego zaliczenia przedmiotu zostaną przedstawione i omówione szczegółowo podczas pierwszego wykładu.

7. Studenci, którzy zaliczyli przedmiot w poprzednich latach, w celu zaliczenia go w bieżącym roku akademickim, powinni uzyskać zgodę Dziekana na przepisanie zaliczenia. W przypadku jej uzyskania, wymagane jest przesłanie kopii dokumentu z ww. zgodą wraz z wyciągiem ocen z dziekanatu odpowiedniej uczelni i z roku akademickiego, w którym realizowany był przedmiot, na adres ewa.skrzypek@wum.edu.pl jedynie w terminie na dwa tygodnie przed rozpoczęciem zajęć. Niedostarczenie dokumentów we wskazanym terminie wiąże się z koniecznością ponownego odbycia zajęć i ich zaliczenia zgodnie z sylabusem.
8. Zaliczenie przedmiotu dokonywane jest na podstawie:
 - a. obecności na wykładach; liczba dwóch lub więcej nieobecności wyklucza zaliczenie przedmiotu.
 - b. aktywnego udziału w wykładach
 - c. zaliczenia testu końcowego.
9. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej z zaliczenia Studentowi przysługuje prawo do dwóch terminów zaliczeń poprawkowych.
10. W celu usprawiedliwienia braku podejścia do zaliczenia w wyznaczonym terminie Student zobowiązany jest powiadomić e-mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po tym terminie. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia dopuszczalne jest jedynie w poważnych sytuacjach losowych, kiedy Student nie może dostarczyć dokumentu z uzasadnionych przyczyn; wówczas usprawiedliwienie powinno być dostarczone niezwłocznie po ich ustaniu. Zaświadczenie lekarskie usprawiedliwiające nieobecność Student dostarcza do koordynatora przedmiotu w terminie 7 dni roboczych od dnia wystawienia zaświadczenia.
11. Nieusprawiedliwienie braku podejścia do zaliczenia w wyznaczonym terminie stanowi podstawę do niezaliczenia przedmiotu w wyznaczonym terminie. Studentowi przysługują wówczas jedynie dwa terminy poprawkowe. W przypadku prawidłowego jw. usprawiedliwienia braku podejścia do zaliczenia, Studentowi przysługuje prawo do terminu pierwszego w formie i terminie, które zostaną wyznaczone przez koordynatora przedmiotu i dalej dwóch dodatkowych terminów poprawkowych, w formie i terminie, które zostaną wyznaczone przez koordynatora przedmiotu.
12. Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do zaliczenia komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu ostatniego zaliczenia poprawkowego.
13. Zastrzega się możliwość nieznacznej modyfikacji programu zajęć.
14. Dyżury koordynatora przedmiotu w razie potrzeby ustalane są indywidualnie po uprzednim kontakcie e-mailowym lub osobistym podczas wykładów.
15. W sprawach nie uregulowanych powyżej stosuje się zapisy aktualnego Regulaminu Studiów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, z którym to Student ma obowiązek się zapoznać przed rozpoczęciem zajęć.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich